

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за інтернет-ресурсами)

20.03.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Без «заслужений» та «народний артист»: у Львові театр ляльок відмовився від державних звань. – Дар'я Лобанок](#)

[«Не порушили жодних правил», – Венеційська бієнале про участь росії у виставці. – Валерія Буняк](#)

[Культурна відсіч пропаганді: у Брюсселі скасували показ російського фільму про війну в Україні](#)

[Справа Бутягіна може стати прецедентом для покарання за руйнування культурної спадщини в окупації – науковиця. – Оксана Заблоцька](#)

[Окупанти демонтували «візитівку» набережної Алушти – білу ротонду. – Людмила Слободенюк](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Між приватністю та захистом: як боротися з дезінформацією в месенджерах. – Ірина Семенюта](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[До 5 квітня триває подання заявок на грантовий конкурс від УКФ для діячів культури Львова. – Діана Горон](#)

Креативні індустрії

[Вишивка, льон і кераміка: GUNIA презентував колекцію «Щебіт»](#)

Благодійність

[Музикант Ницо Потворно зібрав понад 500 000 грн для війська на концерті у Києві. – Микита Кишиневський](#)

Фестивалі

[Monatik, «Без обмежень» та «Друга ріка»: Atlas Festival оголосив другу хвилю лайнапу. – Оксана Заблоцька](#)

Міждисциплінарні практики

[У Києві презентували імерсивну виставку «\(Не\) видимі жінки». – Артемій Медведок](#)

Музика

У Києві відбувся урочистий концерт Людмили Монастирської за участю дипломатичного корпусу. – Юлія Дон

Візуальні мистецтва

Інсталяція дніпровського митця «Серце України» підкорила престижний світовий конкурс LIT Awards. – Віолетта Луньова

У Києві відкрилась виставка «Документування впливу російської війни на екологію». – Олексій Содома

Кіномистецтво. Кінопрокат

Українська кіноакадемія оприлюднила довгий список претендів на премію «Золота дзига». – Діана Горон

Українська «Мавка» підкорює Нідерланди: успішний старт та розширення прокату. – Юлія Дон

Суспільне покаже фільм Мстислава Чернова «2000 метрів до Андріївки»

Вийшов перший тизер романтичної комедії «Потяг „Червона рута”»

Аматорство

«Міст соняшників»: у Львові відбулося відкриття спільної художньої виставки дітей України та Великої Британії. – Юлія Дон

Література. Книговидання

Олена Одинок з Українського інституту книги: «Важко сказати, що українська книга стала суб'єктною, але ми на шляху». – Тамара Куцай

З окопів до книг: як ветерани з війни приходять у книговидання. – Олена Максименко

Музейна справа

У Києві відкриється всесвітньо відома імерсивна виставка про Вінсента ван Гога

Від створення світу до Голгофи: виставки у Галереї мистецтв. – Наталка Горішня

Бібліотечна справа. Читання

Літературно-волонтерські поїздки Українського ПЕН: як митці та журналісти підтримують бібліотеки деокупованих та прифронтових громад. – Дарія Шерстюк

Знищені 24 тисячі книг: як допомагають бібліотеці в Новгороді-Сіверському, яка пошкоджена через атаку БПЛА. – Вікторія Лях

Кадри

[Призначення голови Довженко-Центру: Коаліція дівців культури заявила про ризику «замороження» конкурсу. – Юрій Свиридюк](#)

Релігія

[Кафедральний собор у Сімферополі передали Кримській єпархії Православної церкви України](#)

Підтримка України у світі

[Режисерка «Гамнету» Хлої Чжао збирає кошти для зооволонтерів у Харкові. – Дар'я Лобанок](#)

[Українка Таню Муїньо стала режисеркою нового кліпу гурту BTS. – Микита Кишиневський](#)

Загальні питання

Без «заслужений» та «народний артист»: у Львові театр ляльок відмовився від державних звань. – Дар'я Лобанок

У Львові Академічний обласний театр ляльок вирішив відмовитися від державних нагород «Заслужений артист» та «Народний артист». Колектив закликав Міністерство культури скасувати систему нагород на державному рівні. Рішення ініціювала головна режисерка театру Я. Титаренко, а підтримали директорка-художня керівниця театру У. Мороз й акторський склад. Як зазначили у театрі, попри те, що звання – це державні нагороди, які надає Президент України, їхнє походження – з радянської системи відзнак, яка «служувала інструментом контролю, щоб робити митців „зручними”, керованими, „прирученими” та спонукати до „служіння” режиму». «Ми переконані, що система цих почесних звань – це застарілий колоніальний механізм, який не гарантує мистецької якості, а натомість базується на лобіюванні та непрозорих процедурах. У межах деколонізації культури ми маємо остаточно „відклеїтися” від цього радянського рудимента. Така практика є очевидним анахронізмом, якого не існує в європейських країнах», – йдеться у повідомленні. На думку колективу, це також стосується питання дискредитації, адже російські артисти отримували ці нагороди за часів незалежної України, що ставило українських митців «в один ряд із представниками культури колонізатора». У театрі зазначили, що підтримують прозору конкуренцію, фахову оцінку та визнання з боку професійної спільноти, а також мистецькі премії із чіткими критеріями та авторитетними експертними радами. «Для нас це свідомий вибір на користь деколонізації культури, в якій головними цінностями є свобода творчості, професійна гідність і прозорі принципи визнання. Рішення команди в жодному разі не має на меті знецінити професійні здобутки чи таланти тих, хто має ці звання, адже мова йде про відмову від застарілої системи, а не про заперечення чийогось особистого вкладу у культуру», – додали у заяві. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/lvivskiy-teatr-lyalok-vidmovivsyia-vid-zvan-zasluzheniy-i-narodniy-artist-313911/>

«Не порушили жодних правил», – Венеційська бієнале про участь росії у виставці. – Валерія Буняк

Організатори Венеційської бієнале вважають, що робота російського павільйону на цьогорічній виставці не порушує жодних правил. Про це пише RAI. Вони наголосили, що повністю дотримуються всіх санкційних обмежень, запроваджених проти росії після повномасштабного вторгнення в Україну. «Жодних правил не було порушено», – заявили організатори, додавши, що вони надали відповідну документацію Міністерству культури Італії. Як пише ArtNews, у бієнале також заявили, що вони відкидають «будь-яку форму виключення чи цензури культури та мистецтва». Організація додала, що виставка має залишатися «місцем діалогу, відкритості та художньої свободи». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/248451/2026-03-19-ne-porushyly-zhodnykh-pravyl-venetsiyska-biennale-pro-uchast-rosii-u-vystavtsi/>

Культурна відсіч пропаганді: у Брюсселі скасували показ російського фільму про війну в Україні

Завдяки активному втручання Посольства України в Королівстві Бельгія, бельгійська комуна Волуве-Сен-П'єр ухвалила рішення про скасування планового показу стрічки «Ukraine, russie: derrière l'écran de fumée». Фільм, назва якого перекладається як «Україна, росія: за димовою завісою», мав демонструватися в кінотеатрі району Стоккель. Докладніше:

<https://zakordon.rayon.in.ua/news/1059544-kulturna-vidsic-propagandi-u-briusseli-skasovali-pokaz-rosiiskogo-filmu-pro-viinu-v-ukrayini>

Справа Бутягіна може стати прецедентом для покарання за руйнування культурної спадщини в окупації – науковиця. – Оксана Заблоцька

Суд Варшави задовольнив запит України про екстрадицію російського археолога О. Бутягіна, якого підозрюють у незаконних археологічних розкопках на території окупованого Криму. Експертка мережі Кримської платформи Е. Кравченко наголосила, що це один із рідкісних прикладів практичного застосування положень Другого протоколу Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту. За її словами, раніше подібні механізми майже не використовувалися в Європі. Кравченко підкреслила, що справа Бутягіна – результат системної роботи України з документування порушень міжнародного права росією в Криму, зокрема незаконних археологічних досліджень і знищення культурної спадщини. Експертка також зазначила, що цей випадок є сигналом для російських археологів та іноземних фахівців, які співпрацюють із російськими інституціями на окупованих територіях: участь у таких проектах може мати не лише репутаційні, а й кримінальні наслідки. За її словами, незаконні розкопки в Криму мають системний характер. російське законодавство у сфері охорони культурної спадщини було змінено таким чином, що значна частина археологічних об'єктів фактично втратила захист і підлягає знищенню внаслідок будівельних та інженерних робіт. Серед прикладів вона назвала Балаклаву, де тривають масштабні будівельні проекти без належного врахування археологічної цінності території. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1267938-polsa-dozvolila-ekstradiciju-rosijskogo-arheologa-butagina-do-ukraini/>

Окупанти демонтували «візитівку» набережної Алушти – білу ротонду. – Людмила Слободенюк

В окупованій Алушті російські чиновники заявили про реконструкцію білої ротонди на набережній. Втім 19 березня стало відомо, що її повністю демонтовано. Окупаційна «голова адміністрації Алушти» Г. Огнева заявила російським журналістам, що демонтаж колон проведено через їхній «непридатний стан». Докладніше:

<https://suspilne.media/crimea/1267952-okupanti-demontuvali-vizitivku-nabereznoi-alusti-bilu-rotнду/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Між приватністю та захистом: як боротися з дезінформацією в месенджерах. – Ірина Семенюта

Месенджери стали невіддільною частиною повсякденного життя, водночас ці платформи також стають каналами поширення дезінформації чи маніпуляцій. Саме тому понад 80 експертів, політиків і представників громадського суспільства з 30 країн працювали над питанням, як протидіяти таким загрозам, зберігаючи гарантії приватного зашифрованого спілкування. 10 березня міжнародна експертна спільнота представила звіт про те, як протидіяти дезінформації у месенджерах. Документ підготовлено в межах роботи Форуму з інформації та демократії за участі Міністерства культури України, Міністерства цифрової трансформації, ГО «Лабораторія цифрової безпеки», Центру стратегічних комунікацій Spravdi та партнерів із Люксембургу. У презентації звіту взяли участь директорка Департаменту стратегічних комунікацій і промоції української культури Міністерства культури України Г. Красноступ, старший юрист Лабораторії цифрової безпеки М. Дворовий, посол із питань кібербезпеки та цифровізації Люксембургу Люк Докендорф, радниця з технологічної та правової політики Центру бізнесу та прав людини імені Стерна при Нью-Йоркському університеті Маріана Олайзола Розенблат, а також представники європейських і міжнародних організацій. Модерувала подію директорка з політики у Форумі з інформації та демократії Катарина Цюгель. Докладніше про головні тези, озвучені на презентації:

<https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/39086/2026-03-19-mizh-pryvatnistyu-ta-zakhystom-yak-borotysya-z-dezinformatsiieyu-v-mesendzherakh/>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

До 5 квітня триває подання заявок на грантовий конкурс від УКФ для діячів культури Львова. – Діана Горон

Український культурний фонд почав приймати заявки на конкурс «Відповідальність бути / Responsibility to Be», який націлено на підтримку діячів культури Львова і розвиток партнерств. В основі ЛОТу – заявка Львова у міжнародному конкурсі «Європейська столиця культури 2030» та муніципальна програма. В УКФ розповіли, що мета конкурсу – підтримати місцеві ініціативи у сферах культури й креативних індустрій за трьома пріоритетами: перший – «активне пам'ятання» – націлено на роботу з досвідами у часи трансформацій, новими підходами й практиками пам'ятання, архівування знакових культурних явищ міста; другий – «культура дбає» – стосується практик, що сприяють єднанню спільнот, підтримці ментального здоров'я, діалогу, зокрема через залучення ветеранів, людей, які втратили рідних через війну, дітей, ВПО тощо; третій – «майстерня уяви» – це інноваційні, міждисциплінарні й технологічні мистецькі практики, зокрема із суттєвим міжнародним складником. У межах ЛОТу підтримку можуть отримати інституції та митці, котрі працюють у різних

секторах: аудіальне, аудіовізуальне, візуальне мистецтво; культурна спадщина; культурні та креативні індустрії; літературна справа; перформативне та сценічне мистецтво. Запропоновані ініціативи мають сприяти об'єднанню, відновленню та стійкості громади, розвитку іміджу Львова, а також посиленню видимості української культури в Україні та за кордоном, повідомили в УКФ. Загальний бюджет ЛОТу – 10 мільйонів гривень. Мінімальна сума гранту становить 500 тисяч гривень, максимальна – 1,5 мільйона гривень. Дедлайн подання заявки: 5 квітня. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/248443/2026-03-19-do-5-kvitnya-tryvaie-podannya-zayavok-na-grantovyy-konkurs-vid-ukf-dlya-diyachiv-kultury-lvova/>

Креативні індустрії

Вишивка, льон і кераміка: GUNIA презентував колекцію «Щебіт»

Бренд GUNIA представив великодню колекцію «Щебіт», до якої увійшли одяг і кераміка, натхненні українськими традиціями та наївним мистецтвом. Лінія одягу стала найбільшою в історії бренду. В її основі – дослідження українського наїву та спроба поєднати традиційні мотиви з сучасним гардеробом. Візуальну мову колекції сформуvalи орнаменти з вишитих рушників із Музею Івана Гончара, зокрема мотиви брокарівської вишивки та квіткових композицій XIX століття. Усі вироби створюють і розписують вручну на київському виробництві бренду. Дизайн кераміки також натхнений музейними та приватними архівами. Докладніше:

<https://bit.ua/2026/03/vyshyvka-lon-i-keramika-gunia-prezentuvav-kolektsiyu-shhebit/>

Благодійність

Музикант Ницо Потворно зібрав понад 500 000 грн для війська на концерті у Києві. – Микита Кишиневський

Український виконавець та лікар у Нацгвардії Ницо Потворно разом із глядачами зібрав 527 тисяч гривень для Сил оборони під час концерту у Києві. Докладніше:

<https://shotam.info/muzykant-nytso-potvorno-zibrav-ponad-500-000-hrn-dlia-viyska-na-kontserti-u-kyievi/>

Фестивалі

Monatik, «Без обмежень» та «Друга ріка»: Atlas Festival оголосив другу хвилю лайнапу. – Оксана Заблоцька

До програми долучилися Monatik, «Без обмежень», «Друга Ріка» та Курган & Agregat. Також на сценах фестивалю виступлять: Latexfauna, Шугар, Zwyntar, Phil It, Ivan Liulenov, Kler, Ницо Потворно, «Теорія Розбитих Вікон», Skylerr та Drevo. Подія відбудеться 17–19 липня у Blockbuster Mall. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1267836-atlas-festival-ogolosiv-drugu-hvilu-lajnapu-aki-artisti-vistuplat-na-festivali/>

Міждисциплінарні практики

У Києві презентували імерсивну виставку «(Не) видимі жінки». –
Артемій Медведок

У Києві презентовано виставку з ефектом занурення «(Не) видимі жінки», що розкриває досвід жінок, чий життя пов'язане з фронтом. Ініціатором проекту стала громадська організація «Ла Страда-Україна». Він має на меті не лише розповісти історії, а й змінити ставлення суспільства – зробити невидиме видимим. На виставці представлено світлини жінок у роботі – вишивці, вирощуванні квітів та аплікації, які поділено на п'ять просторів – реальні історії жінок, які чекають рідних з полону, фронту чи втратили їх на війні. Вона поєднала театральний перформанс, аудіо- та відеоінсталяції. Відвідати імерсивну виставку можна 23–26 березня у MLYN design hub. Психологиня ГО «Ла Страда Україна» та координаторка проектів В. Бондар пояснила, що виставка є частиною ширшої кампанії, яка включає перформативні та соціальні активності. За її словами, головна ідея полягає у зануренні глядача в досвід героїнь. Вона також наголосила, що проєкт створювався командно і ґрунтується на реальних історіях. Урядова уповноважена з питань гендерної політики К. Левченко підкреслила роль мистецтва у переосмисленні воєнного досвіду суспільством. Режисерка та художня керівниця студентського театру «Вавилон» І. Савченко розповіла, що участь у проєкті є частиною довготривалої театральної роботи з темою війни та пам'яті. Вона також наголосила на складності роботи з документальними історіями. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-u-kievi-prezentovali-imersivnu-vistavku-ne-vidimi-zhinki>

Музика

У Києві відбувся урочистий концерт Людмили Монастирської за участю
дипломатичного корпусу. – Юлія Дон

У Національному палаці мистецтв «Україна» пройшов концерт зірки світової оперної сцени, української сопрано Л. Монастирської. Виступ видатної співачки відбувся у супроводі симфонічного оркестру Національної опери України імені Тараса Шевченка. Цей київський концерт став подарунком для українських слухачів та іноземних гостей напередодні великого світового турне артистки. Вже незабаром Монастирська представить українське мистецтво на найпрестижніших оперних майданчиках планети: у Метрополітен-опера в Нью-Йорку та Teatro Colón у Буенос-Айресі. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/83838/u-kyievi-vidbuvsya-urochystyj-konzert-lyudmyly-monastyrskoyi-za-uchastyu-dyplomatychnogo-korpusu/>

Візуальні мистецтва

Інсталяція дніпровського митця «Серце України» підкорила престижний
світовий конкурс LIT Awards. – Віолетта Луньова

Медіа-арт проєкт «Серце України», створений засновником компанії Expolight М. Каблукою, здобув перемогу на міжнародному конкурсі світлового

дизайну LIT Lighting Design Awards. Скульптуру розроблено у співавторстві з В. Кузнєцовою. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/83836/instalyacziya-dniprovskogo-mytczya-sercze-ukrayiny-pidkoryla-prestyzhnyj-svitovyj-konkurs-lit-awards/>

У Києві відкрилась виставка «Документування впливу російської війни на екологію». – Олексій Содома

У Києві (у Національному ботанічному саду імені Гришка) відкрито виставку «Документування впливу російської війни на екологію». Вона стала результатом програми для молодих фотографів і фотографок від проекту «Living the War». Учасники: І. Самойлов, М. Безус, В. Поліщук, Р. Ключко, Р. Буквич, М. Абрамов. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/impact-of-war-on-ecology/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Українська кіноакадемія оприлюднила довгий список претендів на премію «Золота дзига». – Діана Горон

Українська кіноакадемія опублікувала довгий список претендентів на Десяту національну кінопремію «Золота дзига». Цього року в конкурсі братимуть участь 65 робіт. Серед них: 13 повнометражних ігрових фільмів, 17 повнометражних документальних, 8 короткометражних документальних, 14 короткометражних ігрових, 7 анімаційних фільмів та 6 ігрових серіалів. Переможців відзначать у 21 номінації. У двох категоріях – «Найкращий документальний серіал» та «Найкращий анімаційний серіал» – претендентів менше, ніж три, тому згідно з Регламентом ці номінації не братимуть участі в голосуванні. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/248453/2026-03-20-ukrainska-kinoakademiya-oprylyudnyla-dovgyy-spysok-pretendiv-na-premiyu-zolota-dzyga/>

Українська «Мавка» підкорює Нідерланди: успішний старт та розширення прокату. – Юлія Дон

Прем'єра українського повнометражного художнього фільму «Мавка. Справжній міф» у Королівстві Нідерланди відбулася з триумфом. Перші покази у кінотеатрах країни зібрали численну аудиторію, а сама стрічка отримала надзвичайно позитивні відгуки від місцевих глядачів. Як повідомили представники амстердамської компанії Splendid Film (провідний дистрибутор та виробник контенту для кінотеатрів Нідерландів, Бельгії та міжнародних стрімінгових платформ), успіх перших днів спонукав до розширення прокатної сітки. Вже з наступного тижня заплановано значне збільшення присутності фільму на великих екранах: географія показів охопить нові кінотеатри; для демонстрації стрічки виділять більші зали; буде впроваджено додаткові сеанси, щоб задовольнити попит глядачів; кількість активних копій картини зросте до 56 одиниць (що на 5 копій більше, ніж на старті). Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/83900/ukrayinska-mavka-pidkoryuye-niderlandy-uspishnyj-start-ta-rozshyrennya-prokatu/>

Суспільне покаже фільм Мстислава Чернова «2000 метрів до Андріївки»

Суспільне Мовлення отримало ексклюзивні права на телевізійну прем'єру документального фільму М. Чернова «2000 метрів до Андріївки». Докладніше:

<https://bit.ua/2026/03/suspilne-pokazhe-film-mstyslava-chernova-2000-metriv-do-andriyivky/>

Вийшов перший тизер романтичної комедії «Потяг „Червона рута”»

Презентовано тизер картини. У кіно з 20 серпня. Це продовження кіновсесвіту «Потягів», присвячене 35-річчю Незалежності України, 55-річчю пісні «Червона рута» та 55-річчю однойменного музичного фільму. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/tyzer-potiah-chervona-ruta/>

Аматорство

«Міст соняшників»: у Львові відбулося відкриття спільної художньої виставки дітей України та Великої Британії. – Юлія Дон

18 березня в приміщенні Львівської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Романа Іваничука розпочала свою роботу експозиція дитячої творчості під назвою «Міст соняшників». Виставка стала результатом масштабного мистецького обміну. У центрі ініціативи опинилися творчі роботи українських дітей, які були змушені залишити свої домівки через війну. Цей проєкт став можливим завдяки зусиллям закордонних волонтерів та українських представниць – викладачки мистецтва Львівської політехніки Н. Павлюк та її доньки Юстини, яка була випускницею магістратури з архітектурного проектування. Починаючи з лютого 2022 року, ця родина за допомогою засобів мистецтва допомогла понад 4000 дітей зберегти відчуття радості та не втратити віру в майбутнє. Головною метою організаторів було підвищення рівня обізнаності світової спільноти про повномасштабне вторгнення та актуальну ситуацію в Україні. Вони прагнули розповісти особисті історії українських дітей через призму їхньої творчості. Починаючи з квітня 2024 року, було проведено 20 виставок різного масштабу. Експозиції охопили 9 країн, серед яких держави Європейського Союзу, Велика Британія та країни Північної Америки. Особливо значущі заходи відбулися в Единбурзі в стінах Парламенту Шотландії за участі парламентарів та дипломатів. У Портсмутському соборі (Велика Британія) представили 200 робіт, де захід супроводжувався вечірньою службою за участі українського хору та лорд-мера міста. Важливим етапом стала експозиція в Центральній бібліотеці Манчестера, що проходила в лютому 2026 року. Місцеві британські діти не просто споглядали твори українських однолітків, а й взяли участь у тематичних майстер-класах. Саме там вони створили власні художні рефлексії у відповідь на побачене. Поєднання цих робіт і лягло в основу виставки, яку презентовано львівській публіці. Джерело:

<https://ktoday.com.ua/83935/mist-sonyashnykiv-u-lvovi-vidbulosya-vidkryttya-spilnoyi-hudozhnoyi-vystavky-ditej-ukrayiny-ta-velykoyi-brytaniyi/>

Література. Книговидання

Олена Одинока з Українського інституту книги: «Важко сказати, що українська книга стала суб'єктною, але ми на шляху». – Тамара Куцай

Заступниця директора з міжнародної співпраці Українського інституту книги О. Одинока в інтерв'ю розповідає про зацікавленість міжнародних видавців українською книжковою продукцією, переклади українських авторів і загалом суб'єктність нашої книжки на міжнародному ринку. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/03/19/728043_olena_odinoka_z_ukrayinskogo.html

З окопів до книг: як ветерани з війни приходять у книговидавництво. – Олена Максименко

«У „Книзі на війні” Ендрю Петтіґрі показує, як виросла роль літератури та інтерес до читання під час двох світових війн. Яким скарбом стали книги в окопах, у шпиталях, у таборах військовополонених, у бомбосховищах. Українське суспільство відчуває цю тенденцію на власній шкірі. Черги на „Книжковий Арсенал”, поява нових книгарень та видавництв, зокрема ветеранських, ширша ніж будь-коли залученість українських авторів і видавців до міжнародних подій – війна дала поштовх для розвитку індустрії». Авторка поспілкувалася з ветеранами, які занурилися у цю галузь. Для когось це стало поверненням до улюбленої справи, для когось – шансом втілити мрію. Докладніше:

<https://chytomo.com/z-okopiv-do-knyh-iaak-veterany-z-vijny-prykhodiat-u-knyhovydannia/>

Музейна справа

У Києві відкриється всесвітньо відома імерсивна виставка про Вінсента ван Гога

Всесвітньо відома виставка про Вінсента ван Гога відкриється 11 квітня на ВДНГ у Києві. Її гості зможуть опинитися всередині художнього світу митця – серед образів, що оживають завдяки масштабним проєкціям та музиці. Завдяки технології Digital Art 360 зображення заповнюють увесь простір. Для ще глибшого пізнання творчості художника відвідувачі зможуть зануритися в його роботи за допомогою VR-окулярів, анімації та аудіогіда. А також – побувати у відтвореній спальні митця, яку фізично облаштують прямо на виставці. Саме тут жив Ван Гог, коли створював «Соняшники», «Жовтий будинок», «Нічну терасу кафе» та інші знакові роботи. Поряд з імерсивною частиною працюватиме й класичний виставковий формат. В одній залі представлять хронологію життя художника з ключовими подіями, в іншій – галерею з десятками картин, включно з великим автопортретом Ван Гога (1889). Це максимально наближені до оригіналів копії, виконані сучасними художниками. За роки існування експозицію бачили мільйони людей у Лос-Анджелесі, Нью-Йорку, Торонто, Лас-Вегасі, Дубаї та Берліні. Попри повномасштабне вторгнення, автори виставки прийняли запрошення вперше представити її у Києві. «Всесвіт Ван Гога» проходитиме з 11 квітня по 26 липня у павільйоні № 7 ВДНГ. Джерело:

<https://www.platfor.ma/u-kyievi-vidkryetsya-vsesvitno-vidoma-imersyivna-vystavka-pro-vinsenta-van-goga/>

Від створення світу до Голгофи: виставки у Галереї мистецтв. – Наталка Горішня

У Львівській національній галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького (і її філіях) у березні експонуються: «Від створення світу» – виставка Петра Сипняка; «Повернення Ієви» – виставка латвійської мисткині Ієви Царук; «Акварельний вимір» – виставка Мирослава Отковича; «Голгофа: шлях Спасіння» – виставка розп'ять зі збірки ЛНГМ; «Горизонт» – виставковий проєкт Павела Наперали та Яцека Мальчевського. Докладніше про них:

<https://zaxid.net/vid-stvorennya-svitu-do-golkofi-vistavki-u-galereyi-mistetstv-n1632914>

Бібліотечна справа. Читання

Літературно-волонтерські поїздки Українського ПЕН: як митці та журналісти підтримують бібліотеки деокупованих та прифронтових громад. – Дарія Шерстюк

Від червня 2022 року Український ПЕН організовує літературно-волонтерські поїздки на деокуповані та прифронтові території України. У цьому допомагають українські та закордонні фонди, громадські організації, видавництва, а також небайдужі люди, які надсилають книжки. Першочергове завдання цих поїздок – передати в бібліотеки на прифронтових та деокупованих територіях книжки українською та іноземними мовами. І водночас під час таких візитів до громад письменники й журналісти надають волонтерську допомогу, документують злочини росії проти української культури, а також проводять зустрічі з місцевими мешканцями. Український ПЕН також здійснює підтримку пошкоджених чи зруйнованих бібліотек у рамках кампанії «Незламні бібліотеки» – ініціативи, в рамках якої книгозбірні у 17 областях України вже отримали понад 100 тисяч видань українською та англійською мовами. Станом на 1 березня 2026 року Український ПЕН здійснив понад 40 літературно-волонтерських подорожей в усі звільнені та прифронтові регіони України: на Харківщину, Чернігівщину, Одещину, Миколаївщину, Херсонщину, Сумщину, Дніпровщину, Донеччину, Запоріжжя, Київщину тощо. До кожної поїздки долучаються українські та іноземні письменники і журналісти. Свою 41-шу літературно-волонтерську поїздку Український ПЕН провів на Київщині. 22–24 лютого у мандри регіоном вирушили письменниці Г. Малик, М. Гримич, Х. Морозова й О. Мамчич, а також психолог, дослідник з університету Монаша в Мельбурні (Австралія), стипендіат INDEХ: Інститут документування і взаємодії Ешлі Гамфрі. Маршрут поїздки пролягав через Софіївську Борщагівку, Білу Церкву, Фастів, Ковалівку та Українку. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/books/literaturno-volonterski-poyizdki-ukrayinskogo-pen-yak-mytchi-ta-zhurnalisty-pidtrymuyut-biblioteky-deokupovanyh-ta-pryfrontovyh-gromad/>

Знищені 24 тисячі книг: як допомагають бібліотеці в Новгороді-Сіверському, яка пошкоджена через атаку БПЛА. – Вікторія Лях

У Новгород-Сіверській міській бібліотеці, що на Чернігівщині, знищено 24 тисячі книг, а збитки книжкового фонду оцінюють у 250 тисяч гривень. Таких втрат бібліотека зазнала після влучання ударного безпілотної типу «Герань» по центральній частині міста у ніч на 13 березня, розповіла директорка бібліотеки Т. Костюкова. За її словами, станом на 1 січня 2026 року, книжковий фонд бібліотеки складав 25 тисяч примірників. Як каже Костюкова, вони написали у своїх соціальних мережах, що потребують поповнення книжкового фонду. Відгукнулися як інші бібліотеки, так і просто люди. «Дзвонила жінка з Миколаєва – вона уродженка нашої громади, запитувала, які книги та на яку адресу можна передати. Дзвонять багато людей. Ось сьогодні наша працівниця сходила на пошту, нам прийшла невеличка посилка – вже почали надходити подарунки. Звертається багато бібліотек, обласна дитяча бібліотека сказала, що допоможе нам із літературою. Дзвонили із Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого та Наукової бібліотеки імені Вернадського – там є великі обмінно-резервні фонди. Пропонували переглянути їх, щоб, можливо, відібрати літературу і для нас. До того ж, виявляється, ми стали переможцями конкурсу благодійного фонду „Бібліотечна країна”», – зауважила Костюкова. За її словами, нові книги поступово включатимуть до фонду центральної бібліотеки, яку розташовано в міському будинку культури. Докладніше:

<https://suspilne.media/chernihiv/1267154-zniseni-24-tisaci-knig-ak-dopomagaut-biblioteci-v-novgorodi-siverskomu-aka-poskodzena-cerez-ataku-bpla/>

Кадри

Призначення голови Довженко-Центру: Коаліція дієвців культури заявила про ризики «замороження» конкурсу. – Юрій Свиридюк

І. Гладуна офіційно призначено генеральним директором Довженко-Центру 5 березня 2026 року. Раніше він з серпня 2022 року був виконавчим директором інституції, а з грудня 2024 року – в.о. генерального директора. Міністерка культури України Т. Бережна зазначала, що призначення Гладуна є тимчасовим. Вона додала, що нового керівника чи керівницю інституції обиратимуть через відкритий конкурс, який планують провести цього року. Точну дату вона не вказала. Коаліція дієвців культури наголошувала, що рішення про призначення Гладуна упереджене та суперечить принципам прозорості. Вони підкреслили заслуги О. Гончарук, яка двічі виграла відкритий конкурс на посаду директорки центру, і нагадали, що саме під її керівництвом команда інституції змогла запобігти реорганізації чи ліквідації центру. 18 березня Коаліція дієвців культури вказала, що Держкіно та Мінкульт відповіли на їхній запит, де зазначили, що конкурси на керівні посади «плануються цього року», але конкретних термінів не вказали. Коаліція закликала владу пояснити призначення Гладуна, вважаючи його упередженим і таким, що суперечить принципам прозорості та підзвітності. Вони також просили документальне підтвердження програми керівника та КРІ, на що отримали «показники ефективності», що викликало питання щодо оцінювання

роботи очільника національної інституції. «Позитивним сигналом ми назвали лише те, що державні органи відповіли на запити коаліції. Залишаються ключові питання без чітких відповідей», – зазначила О. Сагайдак. Вона детально пояснила проблеми в документах: «Держкіно повідомляє, що конкурси плануються цього року, але конкретної дати немає, або це буде протягом дванадцяти місяців після завершення воєнного стану. Критерії призначення Гладуна містять сім пунктів зі словом „відсутність”, а кілька – господарські норми. Немає стратегії розвитку, роботи з кіноархівом чи музейною частиною. Це виглядає як ручне управління культурою та узурпація», – додала Сагайдак. Вона також наголосила на необхідності прозорості: «Ми хотіли би прозорості артикульованих планів і результатів. Потрібно знати, коли буде конкурс, які результати діяльності за минулі роки та яка стратегія на майбутнє», – пояснила Сагайдак. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1268074-priznacenna-golovi-dovzenko-centru-koalicia-dievciv-kulturi-zaavila-pro-riziki-zamorozenna-konkursu/>

Релігія

Кафедральний собор у Сімферополі передали Кримській єпархії Православної церкви України

Міністерство культури України завершило юридичний процес передачі Кафедрального собору святих рівноапостольних князя Володимира та княгині Ольги у Сімферополі в безоплатне користування Кримській єпархії Православної Церкви України. Договір підписано 18 березня між державним підприємством «Кримський дім» та Управлінням Кримської єпархії ПЦУ. Згідно з документом, у користування на 49 років передано будівлю собору загальною площею понад 1475 м², розташовану в Сімферополі. Рішення логічно завершує реалізацію постанови Кабінету Міністрів України та наказу Мінкульту щодо захисту права вірян на свободу світогляду і віросповідання та переходу храму до державної власності. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1059623-kafedralnii-sobor-u-simferopoli-peredali-krimskii-jeparxiyi-pravoslavnoyi-cerkvi-ukrayini>

Підтримка України у світі

Режисерка «Гамнету» Хлої Чжао збирає кошти для зооволонтерів у Харкові. – Дар'я Лобанок

Режисерка Хлої Чжао запрошує глядачів на віртуальну чашку чаю, щоб підтримати громадську організацію «Порятунок тварин Харків», яка займається евакуацією тварин та рятує їхні життя. За умовами, усі охочі поспілкуватися з Чжао беруть участь в аукціоні. Хто зробить найбільшу ставку, зможе одну годину поговорити з Хлоєю через Zoom. Аукціон уже розпочався і триватиме до 28 березня. Ставки можна робити онлайн. Усі кошти надішлють на підтримку волонтерської організації. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rezhiserka-gamnetu-hloji-chzhao-zbiraye-koshti-dlya-zoovolonteriv-u-harkovi-313903/>

Українка Таню Муїньо стала режисеркою нового кліпу гурту BTS. –
Микита Кишиневський

Українська режисерка Таню Муїньо зняла музичний кліп на нову пісню
«SWIM» південнокорейського гурту BTS. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainka-taniu-muino-stala-rezhyserkoiu-novoho-klipu-hurtu-bts-pislia-ikhnoi-tryvalo-i-perervy/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm